

Standaard vroeg vreemdetalenonderwijs Engels (VVTO-E)

Laatste update: januari 2023

Een raamwerk voor de kwaliteit van het vroeg vreemde talenonderwijs Engels

Voor u ligt de herziene versie van de Landelijke Standaard vroeg vreemdetalenonderwijs Engels. Dit instrument is bedoeld om de kwaliteit van vvto meetbaar te maken met als doel te komen tot formele certificering van vvto Engels in Nederland. Alle elementen die specifiek zijn voor vvto zijn hierin opgenomen. Deze standaard zal tenminste eens in de vijf jaar worden geëvalueerd.

De inhoud van de herziene standaard sluit aan op de actuele onderwijspraktijk waarin meertaligheid en (wereld)burgerschap grote thema's zijn. De standaard representeert de minimale voorwaarden waar een vvto school aan moet voldoen. De standaard geeft richting aan scholen die bezig zijn om naar de eindtermen voor certificering toe te groeien en inspiratie voor scholen die meer willen dan verplicht Engels op school maar (nog) niet toe zijn aan certificering. De standaard definieert de einddoelen vvto die in groep 8 moeten zijn behaald en waar in een consistente ononderbroken leerlijn vanaf groep 1 naar toe is gewerkt. De gebruikte modellen en de terminologie zijn afkomstig uit actuele didactiek. Deze is terug te vinden in de literatuurlijst aan het eind van dit document.

De kwaliteit wordt gedefinieerd aan de hand van de volgende vier elementen:

- A Opbrengsten / resultaten
- B Onderwijsleerproces
- C Kwaliteitszorg
- D Randvoorwaarden

Deze elementen zijn per onderdeel uitgewerkt:

A Opbrengsten / resultaten

Leeropbrengsten in groep 8:

<i>Taalgebruik</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen voelen zich op school vrij om te spreken in de Engelse taal. • Leerlingen zijn in staat met elkaar te communiceren in de Engelse taal. Dit is zichtbaar bij andere vakken en buiten de klas in internationale contacten.
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen zijn in staat om in het Engels contact te leggen met anderstaligen en daarmee internationale en/of interculturele competenties te ontwikkelen. • Leerlingen zijn in staat om teksten te lezen en te schrijven die aansluiten op de eigen belevingswereld en op het eigen niveau (zie tabel met streefniveaus). • Leerlingen zijn in staat compensatiestrategieën in te zetten ter ondersteuning van de communicatie.
<i>Taalleerbewustzijn</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen zijn zich bewust van de rol en plek van Engels in hun eigen leefomgeving. • Leerlingen weten waarvoor ze Engels kunnen gebruiken in de samenleving. • Leerlingen zijn zich bewust van en staan open voor communicatie in een meertalige omgeving.
<i>Wereldburgerschap</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen voelen zich veilig en vrij om te communiceren met mensen met een andere taal- en culturele achtergrond. • Leerlingen zijn in staat zich te verplaatsen in leeftijdsgenoten met een andere taal en/of cultuur.

Toelichting op de streefniveaus

Met het oog op de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn Engels wordt aan de hand van het Europees Referentiekader uitgegaan van onderstaande streefniveaus, Uitgaande van 8 jaar lang Engels voor tenminste tussen de 60 en 90 minuten per week. Dat betekent een Engelse taallessen en daarnaast CLIL en communicatie met internationale contacten in een digitale of fysieke uitwisseling

Uitstroomadvies	VMBO	HAVO	VWO
Luisteren en begrijpen	A1	A2	A2/B1
Interactie	A1	A2	A2/B1
Lezen en begrijpen	A1	A2	A2
Schrijven	A1	A1/A2	A2

B Onderwijsleerproces

<i>Kwantitatief</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Per week wordt er minimaal 60 minuten les gegeven in de Engelse taal. Daarnaast is er met name in de bovenbouw aandacht voor CLIL en internationale activiteiten.
---------------------	---

Kwalitatief	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten beschikken over een taalvaardigheid op ten minste B2 niveau van het ERK voor alle deeltaalgebieden (voor schrijven volstaat niveau B1). • Leerkrachten hanteren het principe doeltaal = leertaal, d.w.z. dat de leerkracht eigen taalgebruik functioneel en flexibel inzet. • Leerkrachten zetten Engelstalige communicatiemiddelen (teksten, video's, etc.) in bij diverse leerinhouden en vak- en vormingsgebieden (CLIL). • Het onderwijsleerproces is gedifferentieerd naar taal- en ontwikkelingsniveau en interesse van de leerling. • Leerkrachten bieden een aantrekkelijke taalrijke leeromgeving met veilige en uitdagende interactiemogelijkheden. • Leerkrachten bieden taalsteun door een taalrijke leeromgeving in het klaslokaal (bijvoorbeeld door een English corner, een English display of een Word Wall). • Leerkrachten maken gebruik van de talige rijkdom/diversiteit van de eigen leerlingen voor het bevorderen van taalleren en het waarderen van andere talen en culturen.
-------------	--

C Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten selecteren relevante (aanvullende) materialen voor hun leerlingen. • De school heeft een leerplan met een consistente en ononderbroken leerlijn vanaf groep 1 tot en met groep 8, waarin taalbewustzijn en wereldburgerschap een plek hebben • Het team is samen verantwoordelijk voor de uitvoering van het leerplan vvto. • De school heeft een beleidsplan om vvto te ontwikkelen en te borgen zodat het programma, de lessen en activiteiten jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. • De school heeft de competenties voor leerkrachten vvto Engels opgenomen in zijn personeelsbeleid, bijvoorbeeld in het aannamebeleid en het nascholingsbeleid. • De taalvorderingen van de leerlingen worden gedocumenteerd, bijvoorbeeld in de vorm van een
----------------	---

	<p>taalportfolio, toets of leerlingvolgsysteem. Dit omvat taalvaardigheid, taalleerbewustzijn en wereldburgerschap.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school onderschrijft deze standaard en laat zich extern visiteren door een keurmerkinstantie.
--	--

D Randvoorwaarden

<i>Personeel</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten worden voldoende gefaciliteerd in tijd en middelen om vvtO Engels voor te bereiden en uit te voeren. • De school heeft een of meerdere coördinatoren voor het vvtO programma op school.
<i>Materiële randvoorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen worden in hun Engelse ontwikkeling gestimuleerd door aankleding van het lokaal en de overige ruimtes op school. • Voor elke groep is voldoende materiaal voor zowel de Engels taalles als CLIL-les beschikbaar. • De school heeft een bibliotheek met Engelstalige boeken op alle niveaus. • Leerlingen hebben voldoende toegang tot Engelstalige digitale en audiovisuele leermiddelen.

Literatuurlijst

- Een schijf van vijf voor het vreemdetalenonderwijs (revisited), prof. dr. G. J Westhoff (2008)
- Handboek vvtO, Corda, Philipsen & de Graaff (2014)